

КРЕДИТНА ПОЛІТИКА БАНКІВ УКРАЇНИ

***Анотація.** Визначено сутність кредитної політики банку. Виявлено особливості формування кредитної стратегії банківськими установами з урахуванням чинників. Обґрунтовано типи кредитної стратегії. Досліджена динаміка показника кредитної активності банків України. Запропоновано організаційну модель формування і реалізації кредитної стратегії банку*

***Ключові слова:** кредитна політика, кредитна стратегія, типи кредитної стратегії, організаційна модель.*

Постановка проблеми. Сучасний стан банківської системи України досить складний. Причинами цього є як кризовий стан економіки в цілому, так і проблеми становлення і розвитку банківської системи. Головна мета банку, як підприємства – одержання прибутку. У ефективно працюючій економіці, основне джерело прибутку для банку – надання в позичку своїх кредитних ресурсів. Тому банки мають формувати стратегічний і виважений підхід до управління кредитного процесу. Обґрунтована конкурентоспроможна кредитна стратегія банку сприятиме підвищенню ефективності прийняття управлінських рішень щодо надання кредитів, допоможе не тільки знизити загальний кредитний ризик боргового портфелю та збільшити його прибутковість, але і для підтримки фінансової стабільності, надійності та репутації банку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми організації банківського кредитування та формування кредитної стратегії банку досліджено у наукових роботах таких економістів: О. І. Барановський [2], О. В. Васюренко [3], Н. І. Волкова, А. В. Гаврікова [6], В. І. Волохов [7], М. Г. Дмитренко [9], Р. П. Лісна [14] та інші. Проблеми стратегічного управління організацією досліджено у наукових працях вітчизняних і зарубіжних економістів, зокрема таких як: С. В. Андрос [1], Л. А. Гребенюк [8], І. В. Карбівничий [12], О. С. Любунь [15], М. Михайлова [16], І. В. Сало [20] та інші. Також наукові праці вітчизняних та зарубіжних дослідників значною мірою стосуються дослідження окремих аспектів організації кредитної діяльності в банках, а проблеми формування ефективної кредитної політики банку вивчаються лише в частині короткострокових тактичних дій. Вітчизняні вчені практично не досліджують механізм формування та теоретичні аспекти кредитної стратегії банку, розрахованої на довгострокову перспективу.

Метою дослідження є визначення поняття кредитної стратегії та вибір організаційної моделі, яка сприятиме конкурентним перевагам банку.

Основні результати дослідження. З метою забезпечення ефективної кредитної діяльності банки розробляють власну внутрішню кредитну політику та впроваджують практичні механізми її реалізації. Кредитна політика банку – це сукупність факторів, документів і дій, що визначають розвиток банку в галузі кредитування [5]. Вона визначає завдання і пріоритети кредитної діяльності банку, засоби і методи їх реалізації, а також принципи і порядок організації кредитного процесу. Створює основу організації кредитної роботи банку відповідно до загальної стратегії його діяльності, виступаючи необхідною умовою розробки системи документів, що регламентують процес кредитування [4].

Кредитна політика для банківських установ є основою її кредитної діяльності, відповідно до загальної концепції банку, що дозволяє досягти взаємозв'язку стратегії і тактики кредитної політики банку. Поєднання стратегічних цілей і тактичних завдань, а також стратегічне і тактичне планування щодо реалізації їх на практиці, кредитна політика дозволяє банківським установам уникнути проблем у своїй роботі і досягти більш повної самореалізації на фінансовому ринку.

Економісти визначають кредитну політику банку як сукупність його кредитної тактики та кредитної стратегії. Стратегія при цьому визначає основні принципи, пріоритети та цілі конкретного банку на кредитному ринку, водночас як тактика визначає конкретні фінансові

інструменти, які використовуються банком для реалізації його цілей при здійсненні кредитних угод, правила їх здійснення, порядок організації кредитного процесу [9].

Для розвитку банківські установи повинні мати чітко визначену стратегію розвитку, яка дозволить максимально використовувати всі наявні ресурси, щоб оперативно реагувати на зміни зовнішнього і внутрішнього середовища, розробити і впровадити відповідні функціональні стратегії [2].

Будь-якій організації, що претендує на успіх необхідна стратегія, щоб визначити, в якому напрямку вона буде розвиватися. Справді, вибір стратегії означає, що з усіх можливих шляхів розвитку і способів дії, що відкриваються перед установами, вона вибирає конкретний напрям. Добре продумана стратегія це основа підвищення конкурентоспроможності банку, формування такої організації, яка могла б успішно працювати в жорстких ринкових умовах.

Саме поняття «стратегія» (грец. *stratos* – військо та *ego* – веду) за походженням є військовим терміном. У сфері економіки стратегічний підхід до управління бізнес-процесами активно почали застосовувати у 50-ті роки ХХ ст., коли реакція компаній і фірм на неочікувані зміни в зовнішньому ринковому середовищі набула винятково важливого значення.

Окрім розроблення загальної стратегії розвитку, банк повинен втілювати в життя стратегію ефективного зростання в певних областях своєї діяльності. Одним з ключових напрямків діяльності, які приносить найбільший прибуток є кредитування. Тому вкрай важливого значення набуває процес формування ефективної кредитної стратегії банку, яка б окреслювала основні цілі і напрямки кредитної діяльності банку на перспективу [10].

Слід відзначити, що в особливій економічній літературі немає чіткого визначення «кредитні стратегії банку». Так, В. І. Карбівничий характеризує кредитну стратегію: «Стратегічне управління кредитними операціями являє собою діяльність щодо розробки кредитних стратегій банківської установи, формування цілей та задач, вибору методів їх досягнення. В основі стратегічного управління лежить аналіз факторів, які впливають на кредитні операції, стратегічне планування, механізми ув'язування стратегічних і тактичних рішень, контроль за реалізацією стратегії та можливість своєчасного її коригування» [12]. Згідно з визначенням В. Андроса, кредитна стратегія є «комплексом заходів банку щодо підвищення прибутковості кредитних установ і зниження кредитного ризику» [1].

Досягнення рівноваги між добре вивченими сферами бізнесу і розумними ризиками є метою кредитної стратегії. Банк може акцентувати свою увагу відносно своєї діяльності, щоб домогтися конкурентних переваг за допомогою рівноваги, яка досягається за рахунок необхідності визначення цільових ринків, клієнтів, фінансових операцій, галузей промисловості та виявлення найбільш розвинених в економічному плані регіонів [4]. При формування кредитної стратегії, банк приймає до уваги деякі важливі особливості. Ефективна кредитна стратегія банку обов'язково має відповідати певним вимогам [15]:

1. Формувати таку позицію у кредитуванні, яка є достатньо ефективною та гнучкою для того, щоб банк міг досягти поставлених цілей, незважаючи на непередбачувані зміни у зовнішньому середовищі, використовуючи при цьому мінімум ресурсів для досягнення максимального результату;
2. Орієнтуватися на декілька ключових напрямків та концепцій з метою досягнення сумісності, збалансованості, фокусування уваги та концентрації зусиль і ресурсів банку;
3. Дотримуватися ієрархічності та сумісності кредитної стратегії з іншими стратегіями розвитку банку з метою успішного функціонування та виконання місії;
4. Підтримувати ініціативи, тобто забезпечувати можливості для вибору серед альтернативних варіантів найефективніших рішень;
5. Визначати відповідальне керівництво, тобто підбирати та мотивувати менеджерів таким чином, щоб їх власні інтереси та цінності відповідали їх функціям у межах стратегічного управління кредитною діяльністю;
6. Бути інноваційною та непередбачуваною для конкурентів.

Кредитна стратегія банку є програмою дій, спрямованих на формування та утримання довгострокових конкурентних переваг на ринку кредитних послуг, відображає кількісні цілі

розвитку банку і ті внутрішні зміни, які повинні відбутися для підвищення його конкурентоспроможності [22]. Основним елементом кредитної стратегії є правильна постановка її цілей. Цілі кредитної стратегії банку визначаються, виходячи із стратегічних цілей (рис.1.).

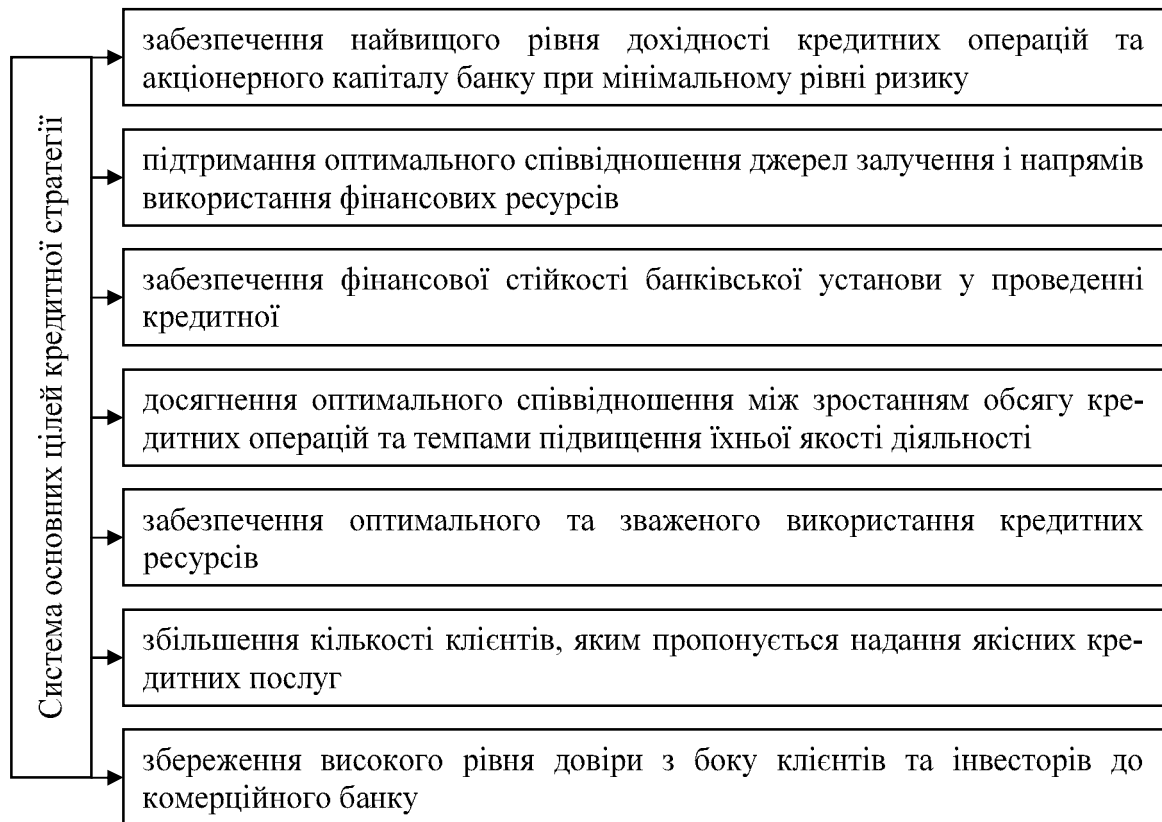

Рис. 1. Основні цілі кредитної стратегії комерційного банку
Розроблено за [8]

Під впливом зовнішніх (загальний стан економіки країни, темпи інфляції; грошово-кредитна політика НБУ, конкуренція на ринку кредитів, рівень прибутків населення, здатність споживати банківські послуги, попит на кредит, рівень цін на банківські продукти і послуги, специфіка функціонування банку, економічна грамотність споживачів кредиту) і внутрішніх чинників (кредитний потенціал банку, ступінь ризику окремих позичок і кредитного портфеля загалом, стабільність і вартість депозитів, спектр операцій і послуг, що надаються банком, забезпеченість позик, професійна підготовленість, кваліфікація і досвід персоналу банку, клієнтський склад банку, цінова політика банку) здійснюється формування кредитної стратегії [16].

Також потрібно виділити такі пріоритети під час розроблення кредитної стратегії:

1. Надання якісних кредитів. Якісні кредити (стабільні, стійкі кредити) – це такі кредити, що забезпечують адекватний процентний прибуток навіть за негативних змін макроекономічних умов чи змін умов ведення бізнесу. На відміну від цієї категорії кредитів, не можуть бути зараховані до числа стабільних ті кредити, які захищені від ризику заставами, гарантіями, але, можливо, перестануть приносити процентний прибуток у випадку зміни в зовнішньому середовищі [20].

2. Прибутковість. Вартість кредиту повинна відповідати прогнозованому ступеню ризику, який визначається на основі аналізу фінансового стану клієнта. Кредитна стратегія банку повинна бути спрямована на створення стабільних прибуткових для банку відносин з клієнтурою. Прибутковість відносин з клієнтом необхідно максимізувати шляхом перехресних продаж для забезпечення максимального співвідношення ризику та прибутковості для кожного клієнта [11].

3. Розумне зростання кредитного портфеля. Метою банку є довгострокове стабільне зростання прибутковості бізнесу. Це зростання не може бути забезпечене: по-перше, без формування портфеля кредитів відповідної якості; по-друге, без досягнення оптимального співвідношення між прибутковістю та ризиком. Зростання кредитного портфеля банку потрібно контролювати таким чином, щоб уникнути неприйнятної для банку концентрації ризику [21].

Окрім принципів, цілей та пріоритетів кредитної діяльності, кредитна стратегія банку, повинна містити також опис оптимальної структури й обсягу кредитного портфеля та підхід банку щодо управління кредитним ризиком. Банк має визначити цільові орієнтири щодо обсягу і складу позик кредитного портфеля залежно від суб'єктів кредитування, видів кредиту, термінів кредитування, розміру кредитів, виду забезпечення, галузі економіки, валюти кредитів, очікуваної прибутковості і ризику. Також мають бути встановлені орієнтовні значення показників якості кредитного портфеля, досягнення яких і є метою кредитної стратегії [18].

Однією з головних характеристик кредитної стратегії є її тип. Основним критерієм вибору певного типу стратегії виступає рівень кредитного ризику банку. Можливо виділення трьох типів кредитної стратегії, що відповідають типам кредитної політики (рис. 2.).

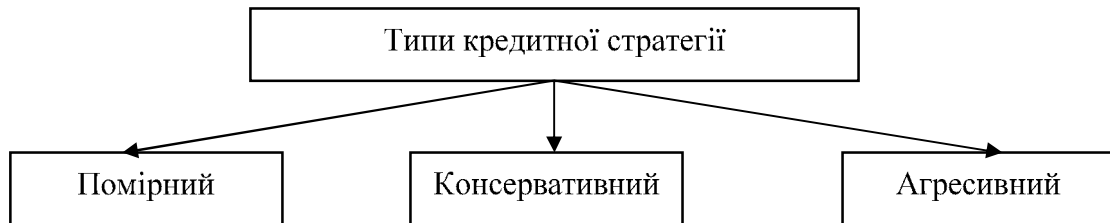

Рис. 2. Типи кредитної стратегії
Розроблено [19]

Консервативний (пасивний) тип спрямований на мінімізацію кредитного ризику. Орієнтуючись на цей тип кредитної стратегії, банк не намагається отримувати високі прибутки завдяки значному розширенню обсягів кредитної діяльності. Механізмом реалізації цієї стратегії є жорсткі критерії оцінки кредитоспроможності позичальників, мінімізація термінів надання кредитів та їх обсягів, складні умови надання кредиту і підвищення його вартості, жорсткі процедури ліквідації проблемної заборгованості.

Помірний тип кредитної стратегії характеризує типові умови її здійснення відповідно до загальноприйнятих банківською практикою і орієнтується на середній рівень кредитного ризику.

Для агресивного типу кредитної стратегії пріоритетною метою є максимізація прибутку за рахунок розширення об'ємів кредитної діяльності, практично не враховуючи високий рівень кредитного ризику, який супроводжує ці операції. Механізмом реалізації такої стратегії є надання кредитів більш ризиковим категоріям позичальників, збільшення термінів надання кредитів та їх розмірів, зниження вартості кредитів до мінімально можливого рівня, надання позичальникам можливості пролонгації кредиту.

Показник кредитної активності, який характеризує частку кредитних операцій в загальних активах банку, використовується для визначення типу кредитної стратегії банку. При значенні цього показника менше 65 % треба оцінювати стратегію в галузі кредитування як пасивну (консервативну), якщо значення показника варіюється в межах 65 – 75 % – помірну, якщо показник перевищує 75 % – агресивну кредитну стратегію банку [3]. Проаналізуємо динаміку показника кредитної активності для банківської системи України загалом (табл. 1).

Таблиця 1

Кредитна активність банків України у 2011-2014 роках
[17]

Період	Загальні активи, млрд грн	Кредитні операції, млрд грн	Коефіцієнт кредитної активності, %
2011	1212,9	824,8	68,0
2012	1267,8	815,3	64,3
2013	1408,7	911,4	64,7
2014	1520,8	1006,4	66,2

Проаналізувавши дані таблиці видно, що загальний обсяг активів банків України постійно зростає у період з 2011 по 2014 рр. Обсяг кредитних операцій майже не змінювався, що привело до зниження показника кредитної активності і скорочення частки кредитних операцій у загальних активах банків, але у 2014 році обсяг кредитних операцій почав зростати. Розрахувавши коефіцієнт кредитної активності можна зробити висновок, що у 2011 р. кредитна діяльність банків мала помірний характер (частка кредитних операцій в активах становила 68 %). У 2012-2013 рр. більшість банків дотримувалися консервативної стратегії кредитування (64,3 % і 64,7 % відповідно). Упродовж 2014 р. цей показник трохи зріс і на кінець року становить лише 66,2 %. Тобто більшість банків виявляли схильність до помірної типу кредитної стратегії. Враховуючи таку тенденцію, слід зазначити, що банки і надалі обиратимуть помірний тип кредитної стратегії, що обумовлено насамперед зростанням кредитних ризиків у банківській системі України. На основі проведеного дослідження представимо організаційну модель формування і реалізації кредитної стратегії банку (рис. 3). Ця модель охоплює вісім етапів її проведення:

1. Аналіз кредитної діяльності банку в попередньому періоді, основною метою якого є визначення динаміки обсягу, склад і рівень ефективності цієї діяльності.
2. Проводиться дослідження чинників зовнішнього кредитного середовища і прогнозування розвитку кредитної діяльності банку в перспективі. Основна мета – визначення впливу форм державного регулювання економічного стану країни на кредитну стратегію банку, можливості конкурування на кредитному ринку тощо.
3. Оцінка внутрішнього ресурсного потенціалу банку і можливості його підвищення, що сприятиме збільшенню обсягів кредитного портфеля та зростанню ступеня захищеності банку від кредитного ризику.
4. Формування системи принципів, пріоритетів і цілей кредитної стратегії. Цілі кредитної стратегії обов'язково мають бути погоджені із загальними стратегічними цілями банку.
5. Вибір типу кредитної стратегії, визначення орієнтовного показника кредитної активності банку.
6. Обґрунтування основних параметрів кредитного портфеля на довгострокову перспективу, вибір цільових ринків кредитування, визначення основних підходів до управління кредитними ризиками.
7. Здійснюється формування механізму контролю за реалізацією кредитної стратегії, визначення відповідальних осіб.
8. Спрямовано на загальну оцінку розробленої кредитної стратегії банку і її коригування у випадку необхідності.

Рис.3. Організаційна модель формування і реалізації кредитної стратегії банку

Огляд наукових досліджень циклічного розвитку економіки [6] вказує на необхідність поступового переходу банківських установ на режим врахування коливань економічної активності суб'єктів, що дозволить попереджати управлінські рішення і своєчасно використовувати організаційні методи забезпечення кредитної стратегії, допомагаючи звести до мінімуму ризику і максимізувати ринкову вартість банку. Недовіра потенційних клієнтів до банківської системи протягом прояви фінансової кризи не дозволяє банкам формувати ресурсну базу і уповільнює процес власного розвитку. У той же час, тільки клієнти обирають банк та кредитні продукти, змушуючи кредитні установи здійснювати моделювання кредитних відносин заздалегідь і захистити їх подальший розвиток.

Висновки. Організація кредитної діяльності банку визначена чітко розробленою кредитною політикою. Правильна організація процесу банківського кредитування, розробка ефективної та гнучкої системи управління кредитними операціями виступають основою фінансової стабільності і ринкової стійкості банків. Визначено, що кредитна політика банку окреслює коло ключових цілей і завдань банківської діяльності, встановлює конкретні прийоми, способи і методи її реалізації з метою максимізації доходності кредитних операцій та досягнення прийняттого рівня ризиків банківської діяльності у сфері кредитування.

Пріоритетність надання позикових коштів суб'єктам кредитних відносин – це одне з основних завдань кредитної стратегії, яке має важливе значення для формування фінансового результату, як банку, так і подальшого розвитку суспільства, в якому банки виконують роль прискорювача оновлення виробничого процесу. Таким чином, кредитна стратегія банку, яка була заснована на організаційній підтримці її формування та реалізації, є необхідною складовою сучасного розвитку банківської системи і суспільства, яка дозволить банкам удосконалити кредитні відносини максимально враховуючи власні інтереси та інтереси клієнтів.

Література.

1. Андрос С. В. Кредитно-інвестиційна стратегія комерційного банку в умовах нестабільності маркетингового середовища / С. В. Андрос // Формування ринкової економіки: зб. наук. праць. – Спец. вип.: Маркетингова освіта в Україні / відп. ред. О. О. Беляєв. – К. : Вид-во КНЕУ, 2011. – С. 441-450.

2. Барановський О. І. Розвиток банківської системи України : монографія / за ред. д-ра екон. наук О. І. Барановського. – К. : Вид-во Ін.-ту екон. та прогноз., 2008. – 584 с.
3. Васюренко О. В. Сучасні концепції управління кредитним ризиком як основні складові процесу управління кредитним ризиком банку / О. В. Васюренко, В.Ю. Подчесова // Актуальні проблеми економіки: наук. економ. журнал. – 2011. – № 1. – С. 170-177.
4. Васюренко О. Оптимізаційне управління кредитним потенціалом банку / О. Васюренко, А. Маслова // Банківська справа: наук.-практ. журнал. – 2011. – № 5. – С. 3-11.
5. Владичин У. В. Банківське кредитування: навч. посібн. / за ред. д-р екон. наук, проф. С. К. Реверчука. – К. : Вид-во «Атіка», 2008. – 355 с.
6. Волкова Н. І. Інноваційна кредитна політика банку: формування і реалізація : монографія / Н. І. Волкова, А. В. Гаврікова. – Донецьк: Вид-во «Донбас», 2014. – 198 с.
7. Волохов В. І. Економічна природа і зміст кредитної діяльності банку в аспекті оцінювання її ефективності / В. І. Волохов // Банківська справа: наук.-практ. журнал. – 2010. – № 8. – С. 109-117.
8. Гребенюк Л. А. Основи формування кредитних стратегій банку / Л. А. Гребенюк // Актуальні проблеми економіки: наук. економ. журнал. – 2012. – № 2. – С. 208-213.
9. Дмитренко М. Г. Кредитування і контроль : навч. посібн. / М. Г. Дмитренко, В.С. Потлатюк. – К. : Вид-во «Кондор», 2008. – 296 с.
10. Дзюбановська Н. А. Реалії та перспективи моделювання оптимальної кредитної стратегії банку / Н. А. Дзюбановська // Вісник Тернопільського національного економічного університету: зб. наук. праць. – Тернопіль : Вид-во ТНЕУ. – 2011. – № 4. – С. 20-25.
11. Дзюблук О. Управління кредитним процесом комерційних банків у контексті мінімізації кредитного ризику із використанням новітніх фінансових інструментів / О. Дзюблук // Світ фінансів : наук. журнал. – 2011. – № 2(19). – С. 7-16.
12. Карбівничий І. В. Стратегічне управління кредитної діяльності банківської установи / І. В. Карбівничий // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць. – Суми: Вид-во УАБС НБУ. – 2007. – Т. 20. – С. 58-64.
13. Карбівничий І. В. Механізм формування та реалізації кредитної політики банку : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 – Гроші, фінанси і кредит / І. В. Карбівничий. – Суми, 2011. – 20 с.
14. Лісна Р. П. Управління кредитними ризиками в банку / Р. П. Лісна // Вісник університету банківської справи Національного банку України: зб. наук. праць. – 2011. – № 1 (10). – С. 202-205.
15. Любунь О.С. Система банківського менеджменту: навч. посібн. [для студ. екон. ВНЗ] / О.С. Любунь. – Вид. 2-ге, [перероб. та доп.]. – К. : Вид-во «Кондор», 2007. – 354 с.
16. Михайлова М. Роль конкурентної стратегії сучасного комерційного банку / М. Михайлова // Фінанси і кредит : журнал. – 2011. – № 36. – С. 38-43.
17. Офіційний сайт Національного банку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bank.gov.ua>.
18. Рясних Є. Г. Система управління кредитним портфелем у комерційному банку / Є. Г. Рясних, А. А. Пономарьов, М. О. Микитин // Вісник Хмельницького національного університету : наук. журнал. – Сер.: Економічні науки. – Хмельницький : Вид-во ХНУ. – 2011. – № 2, т. 1. – С. 146-149.
19. Сало І. В. Фінансовий менеджмент банку : навч. посібн. / І. В. Сало, О. А. Криклій. – Суми : Вид-во «Університетська книга», 2007. – 314 с.
20. Bernanke B. Credit in the Macroeconomy / B. Bernanke, M. Gertler // American Economic Review, 2007. – Pp. 50-70.
21. Principles for the Management of Credit Risk. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.bis.org/publ/bcbs54.htm>. (офіційний сайт Базельського комітету).
22. Wissema J.G. The Art of Strategic Management, 8-th ed / J.G. Wissema. – Kluwer Publishers, 2008. – 105 p.

References:

1. Andros S.V. Kreditno-investitsiyana strategiya komertsynogo banku v umovah nestabilnosti marketingovogo seredovishcha / S.V. Andros // Formuvannya rinkovoyi ekonomiki : zb. nauk. prats. – Spets. vip.: Marketingova osvita v Ukrayini / vidp. red. O.O. Belyaev. – K. : Vid-vo KNEU, 2011. – S. 441-450.
2. Baranovskiy O.I. Rozvitok bankivskoyi sistemi Ukraini: monografiya / za red. d-ra ekon. nauk O.I. Baranovskogo. – K.: Vid-vo In.-tu ekon. ta prognozuv., 2008. – 584 s.
3. Vasyurenko O.V. Suchasni kontseptsiyi upravlinnya kreditnim rizikom yak osnovni skladovi protsesu upravlinnya kreditnim rizikom banku / O.V. Vasyurenko, V.Yu. Podchesova // Aktualni problemi ekonomiki: nauk. ekonom. zhurnal. – 2011. – № 1. – S. 170-177.
4. Vasyurenko O. Optimizatsiyne upravlinnya kreditnim potentsialom banku / O. Vasyurenko, A. Maslova // Bankivska sprava : nauk.-prakt. zhurnal. – 2011. – № 5. – S. 3-11.
5. Vladichin U.V. Bankivske kredituvannya: navch. posibn. / za red. d-r ekon. nauk, prof. S.K. Reverchuka. – K.: Vid-vo «Atika», 2008. – 355 s.
6. Volkova N.I. Innovatsiyana kreditna politika banku: formuvannya i realizatsiya : monografiya / N.I. Volkova, A.V. Gavrikova. – Donetsk: Vid-vo «Donbas», 2014. – 198 s.
7. Volohov V.I. Ekonomichna priroda i zmist kreditnoyi diyalnosti banku v aspekti otsinyuvannya yiyi effektivnosti / V.I. Volohov // Bankivska sprava : nauk.-prakt. zhurnal. – 2010. – № 8. – S. 109-117.
8. Grebenyuk L.A. Osnovi formuvannya kreditnih strategiyyi banku / L.A. Grebenyuk // Aktualni problemi ekonomiki : nauk. ekonom. zhurnal. – 2012. – № 2. – S. 208-213.
9. Dmitrenko M.G. Kredituvannya i kontrol: navch. posibn. / M.G. Dmitrenko, V.S. Potlatyuk. – K.: Vid-vo «Kondor», 2008. – 296 s.

10. Dzyubanovska N.A. Realiyi ta perspektivi modelyuvannya optimalnoyi kreditnoyi strategiyi banku / N.A. Dzyubanovska // Visnik Ternopil'skogo natsionalnogo ekonomichnogo universitetu : zb. nauk. prats. – Ternopil: Vid-vo TNEU. – 2011. – № 4. – S. 20-25.
11. Dzyublyuk O. Upravlinnya kreditnim protsesom komertsyynih bankiv u konteksti minimizatsiyi kreditnogo riziku iz vikoristannyam novitnih finansovih instrumentiv / O. Dzyublyuk // Svit finansiv : nauk. zhurnal. – 2011. – № 2(19). – S. 7-16.
12. Karbivnichiy I.V. Strategichne upravlinnya kreditnoyi diyalnosti bankivskoyi ustanovi / I.V. Karbivnichiy // Problemi i perspektivi rozvitku bankivskoyi sistemi Ukraini : zb. nauk. prats. – Sumi: Vid-vo UABS NBU. – 2007. – T. 20. – S. 58-64.
13. Karbivnichiy I.V. Mehanizm formuvannya ta realizatsiyi kreditnoyi politiki banku: avtoref. dis. na zdobuttya nauk. stupenya kand. ekon. nauk: spets. 08.00.08 – Groshi, finansi i kredit/ I.V. Karbivnichiy. – Sumi, 2011. – 20 s.
14. Lisna R.P. Upravlinnya kreditnimi rizikami v banku / R.P. Lisna // Visnik universitetu bankivskoyi spravi Natsionalnogo banku Ukraini: zb. nauk. prats.–2011. – № 1 (10). – S. 202-205.
15. Lyubun O.S. Sistema bankivskogo menedzhmentu: navch. posibn. [dlya stud. ekon. VNZ] / O.S. Lyubun. – Vid. 2-ge, [pererob. ta dop.]. – K.: Vid-vo «Kondor», 2007. – 354 s.
16. Mihaylova M. Rol konkurentnoy strategii sovremennogo kommercheskogo banka / M. Mihaylova // Finansy i kredit: zhurnal. – 2011. – № 36. – S. 38-43.
17. Ofitsiyinyy sayt Natsionalnogo banku Ukraini. [Elektronniy resurs]. – Rezhim dostupu : <http://bank.gov.ua>.
18. Ryasnih E.G. Sistema upravlinnya kreditnim portfelem u komertsyynomu banku / E.G. Ryasnih, A.A. Ponomarov, M.O. Mikitin // Visnik Hmel'nitskogo natsionalnogo universitetu : nauk. zhurnal. – Ser.: Ekonomichni nauki. – Hmel'nitskiy: Vid-vo HNU. – 2011. – № 2, t. 1. – S. 146-149.
19. Salo I.V. Finansoviy menedzhment banku: navch. posibn. / I.V. Salo, O.A. Krikliy. – Sumi: Vid-vo «Universitetska kniga», 2007. – 314 s.
20. Bernanke B. Credit in the Macroeconomy / B. Bernanke, M. Gertler // American Economic Review, 2007. – Pp. 50-70.
21. Principles for the Management of Credit Risk. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.bis.org/publ/bcbs54.htm>. (ofitsiyinyy sayt Bazelskogo komitetu).
22. Wissema J.G. The Art of Strategic Management, 8-th ed / J.G. Wissema. – Kluwer Publishers, 2008. – 105 r.

Ткаченко О. И., Фоменко Ю.С.

КРЕДИТНАЯ ПОЛИТИКА БАНКОВ УКРАИНЫ

Аннотация. *Определена сущность кредитной политики банка. Выявлены особенности формирования кредитной стратегии банковскими учреждениями с учетом факторов. Обоснованно типа кредитной стратегии. Исследована динамика показателя кредитной активности банков Украины. Предложена организационная модель формирования и реализации кредитной стратегии банка.*

Ключевые слова: *кредитная политика, кредитная стратегия, типы кредитной стратегии, организационная модель.*

Tkachenko O., Fomenko Y.

THE CREDIT POLICY OF BANKS UKRAINE

Summary: *This article defines the essence of the bank's credit policy. The features of a credit strategy banking institutions, taking into account factors, were identified. Also there were substantiated types of credit strategy. We studied the dynamics of the index credit activity of banks in Ukraine as well. In our paper an organizational model for the formation and implementation of the bank strategy credit were proposed.*

Keywords: *credit policy, credit strategies, types of credit strategies, an organizational model.*

Стаття надійшла до редколегії 18.02.2015 р.